

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 2C/221/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615207171
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Dubovinská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7615207171.3

Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Viera Dubovinská, v právnej veci žalobcu, Quantum Credit a.s., IČO: 47248980, Ružová dolina 25, Bratislava, právne zast. PERSPECTA Legal, s. r. o., Ružová dolina 25, Bratislava, proti žalovanej, V.N. M.N., G.. XX.X.XXXX, K. Z. XXX/XX, A. Š. o zaplatenie 208,95 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a** .

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 208,95 eur s príslušenstvom a trov konania s odôvodnením, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť Slovak Telekom, a.s., uzavrela so žalovanou podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách dňa 26. 6. 2006 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb, program Fix 300 a dňa 19. 4. 2010 Dodatok k Zmluve o pripojení, (program služieb Fix 12) predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na využívané služby a mobilný telefón SAMSUNG S3100 PINK v lehote viazanosti 24 mesiacov.

Na základe zmluvy poskytol Slovak Telekom žalovanej plnenie riadne a včas. Žalovaná bola povinná dobíjať si mesačne kredit vo výške 12 eur. Podľa účtovných dokladov žalovaná ku dňu podania návrhu faktúry uhradila iba čiastočne a to vo výške 40 eur.

V súvislosti s vyššie uvedenými záväzkami vznikla podniku povinnosť predať žalovanej mobilný telefón Samsung S3100 pink v akciovej cene 1 euro. Obsahom Dodatku k zmluve je aj zmluvná pokuta vo výške 248,95 eur.

Žalovaná svoj zmluvný záväzok nespĺnila, porušila zmluvnú povinnosť, z čoho jej následne vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu, ktorá bola vyúčtovaná faktúrou č. 7203943456 so splatnosťou 25. 4. 2015 v sume 248,95 eur.

Žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469, Bratislava, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 11. 2013 postúpila na žalobcu pohľadávku voči žalovanej vedenú pod referenčným číslom 192312461 v žalovanej výške.

Žalovaná sa k návrhu na začatie konania nevyjadrila.

Na pojednávanie konané dňa 26. 10. 2015 sa nedostavil právny zástupca žalobcu, žalovaná, doručenie predvolania mal súd riadne vykázané, preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v ich neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so Zmluvou o pripojení, Dodatkom k zmluve o pripojení zo dňa 19. 4. 2010 a ostatnými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Zo Zmluvy o pripojení Fix zo dňa 26. 6. 2006 bez uvedenia evidenčného čísla zmluvy vyplýva, že zmluva bola uzatvorená medzi predchodcom žalobcu a žalovanou vrátane dodatku, ktorého obsahom bol dohodnutý program služieb Fix 12, odpredaný mobilný telefón Samsung S3100 pink za 1 euro, s dobou viazanosti 24 mesiacov a so zmluvnou pokutou 248,95 eur.

Z faktúry č. 7203943456 zo dňa 8. 4. 2012, so splatnosťou 25. 4. 2012 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanej sumu 248,95 eur z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"), to neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Zmluva o pripojení s Dodatkom uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení spotrebiteľskou zmluvou a tieto ustanovenia sa na ňu vzťahujú.

Podľa § 544 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojsť len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinností, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30. 11. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/26/2012 zo dňa 23. 5. 2012 bola zmluvná pokuta rovnakého druhu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/162/2011-28 zo dňa 6. 12. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/32/2012-46 zo dňa 15. 3. 2012.

Podľa § 53a) ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a) Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá v článku 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré

by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Oceáno Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Zmluvné podmienky dohodnuté v bode 3 Dodatku zmluvy zo dňa 19. 4. 2010 sú pre rozpor s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluvné podmienky ohľadom zmluvnej pokuty, ktoré citovanými rozhodnutiami boli vyhlásené za neprijateľné, neboli individuálne dojednané, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdu, ktorý rieši stovky sporov, kde vystupuje žalobca a jeho právny predchodca a uplatňuje si právo na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Dodatok k zmluve o pripojení sa líši svojím obsahom len v údajoch o spotrebiteľovi, aktivovaných službách, type mobilného telefónu, kúpnej cene mobilného telefónu, dobe viazanosti a zmluvnej pokute. Tieto zmluvy sú formulárovými zmluvami, do ktorých sa údaje dopisujú. Žalobca v konaní nepreukázal, že by zmluvné podmienky boli individuálne dojednané.

Žalovaná ako spotrebiteľ sa Dodatkom k Zmluve o pripojení zaviazala zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur za akékoľvek porušenie povinnosti zo strany žalovanej, pričom nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu v prípade, že by on porušil ustanovenia zmluvy. Táto okolnosť spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, čo spôsobuje jej neplatnosť.

Dohodnutá zmluvná podmienka navyše zaväzuje žalovanú zaplatiť zmluvnú pokutu počas celej doby viazanosti, aj v prípade, ak by žalovaná porušila zmluvu i v posledný deň viazanosti. Zmluvná pokuta nebola odstupňovaná, ale mala sa uplatniť v plnej výške pri hocijakom porušení povinností a v hociktorom čase od uzavretia zmluvy do uplynutia 24 mesiacov. Takéto dojednanie je v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nemal právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur, keďže si ju uplatňoval na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Súd nepopiera význam zmluvnej pokuty, avšak v konkrétnom prípade sa jednalo o formulárovú zmluvu, kde zmluvná pokuta bola zapracovaná v texte zmluvy a žalovaná nemohla ovplyvniť zmluvný vzťah v prípade, že sa rozhodla zmluvu uzavrieť. Zmluvná podmienka a to zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta postihovala žalovanú vždy pri porušení zmluvnej povinnosti bez ohľadu na časové hľadisko, takáto zmluvná podmienka bola neprijateľná, a preto nemohla byť poskytnutá ochrana žalobcovi v podobe priznania zmluvnej pokuty.

Súd pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dohoda účastníkov o zmluvnej pokute v Dodatku k Zmluve o pripojení je neprijateľná zmluvná podmienka, a preto je podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

Súd ďalej konštatuje, že žalobca v konaní predložil faktúru zo dňa 8. 4. 2012, kde fakturoval zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur, v konaní však žiadnym listinným dôkazom nepreukázal, že by žalovaná porušila zmluvné podmienky, a teda, že by nezotrvala v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov, resp. že by nezaplatila poplatky za služby. Aj z uvedených dôvodov bolo potrebné žalobu zamietnuť, nakoľko žalobca v konaní ani nepreukázal, že by mu nárok na zmluvnú pokutu vznikol.

Podľa § 5b zákona č.. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zmenený s účinnosťou od 1. 5. 2014, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 100 ods.1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak s dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Ako bolo vyššie konštatované právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto na tento právny vzťah je treba aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Na základe citovaného zákonného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., súd v danej veci prihliadol aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu premlčania nároku. Podľa § 100 ods.1 a § 101 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej, pričom pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Žalobca sa domáha od žalovanej zaplata sumy 208,95 eur návrhom podaným na tunajšom súde dňa 27. 4. 2015. Trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva začala teda žalobcovi plynúť dňa 26. 4. 2012 t.j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry, ktorá bola ku dňu 25. 4. 2012. Žalobca podal návrh na súde až dňa 27. 4. 2015, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňom 26. 4. 2015.

Premlčanie má za následok zánik nároku, teda zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno priznať. Vzhľadom na nemožnosť uplatnenia práva žalobcu voči žalovanej z dôvodu premlčania nároku, kedy súd musel na premlčanie prihliadnuť podľa platnej právnej úpravy aj bez návrhu, návrh žalobcu zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalobca si uplatnil v konaní nárok na náhradu trov konania. V konaní nemal úspech, a preto mu súd náhradu trov konania nepriznal a žalovanej žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, navrhnuté
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, skutkovým
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.